

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України
«Про внесення змін до Закону України «Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг» щодо унормування питання розгляду і вирішення адміністративних справ у сфері надання публічних (електронних публічних) послуг»

1. Мета

Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг» щодо унормування питання розгляду і вирішення адміністративних справ у сфері надання публічних (електронних публічних) послуг» (далі – проект акта) розроблено з метою унормування питання розгляду і вирішення адміністративних справ у сфері надання публічних (електронних публічних) послуг та узгодження термінології законодавства.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

17 лютого 2022 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про адміністративну процедуру», який набрав чинності 15 грудня 2023 року.

Вказаний Закон регулює відносини органів виконавчої влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, інших суб'єктів, які відповідно до закону уповноважені здійснювати функції публічної адміністрації, з фізичними та юридичними особами щодо розгляду і вирішення адміністративних справ у дусі визначеної Конституцією України демократичної та правової держави та з метою забезпечення права і закону, а також зобов'язання держави забезпечувати і захищати права, свободи чи законні інтереси людини і громадянина.

Разом з тим, відповідно до частини другої статті 3 Закону України «Про адміністративну процедуру» Законом можуть бути встановлені особливості адміністративного провадження для окремих категорій адміністративних справ. Такі особливості повинні відповідати принципам адміністративної процедури, визначеним цим Законом.

Принципами адміністративної процедури відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про адміністративну процедуру» є:

- 1) верховенство права, у тому числі законності та юридичної визначеності;
- 2) рівність перед законом;
- 3) обґрунтованість;
- 4) безсторонність (неупередженість) адміністративного органу;
- 5) добросовісність і розсудливість;
- 6) пропорційність;
- 7) відкритість;

- 8) своєчасність і розумний строк;
- 9) ефективність;
- 10) презумпція правомірності дій та вимог особи;
- 11) офіційність;
- 12) гарантування права особи на участь в адміністративному провадженні;
- 13) гарантування ефективних засобів правового захисту.

Водночас засади надання електронних публічних послуг, публічних послуг, комплексних електронних публічних послуг, автоматичного режиму надання електронних публічних послуг визначає Закон України «Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг» (далі – Закон).

Пунктами 1 та 2 частини першої статті 1 Закону визначено, що автоматичний режим надання електронної публічної послуги (далі – автоматичний режим) – надання електронної публічної послуги програмними засобами інформаційно-телекомунікаційних систем, без додаткового опрацювання суб'єктом надання електронної публічної послуги у режимі реального часу або з відкладальною умовою на підставі заяви (звернення, запиту) суб'єкта звернення, у тому числі поданої в електронній формі з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем (у тому числі з використанням Єдиного державного веб-порталу електронних послуг); електронна публічна послуга – послуга, що надається органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями, які перебувають в їх управлінні, у тому числі адміністративна послуга (у тому числі в автоматичному режимі), яка надається з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем на підставі заяви (звернення, запиту), поданої в електронній формі з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем (у тому числі з використанням Єдиного державного веб-порталу електронних послуг), або без подання такої заяви (звернення, запиту).

При цьому особливості надання публічних (електронних публічних) послуг визначено, зокрема, статтею 5 Закону.

Крім того, механізм надання електронних публічних послуг, що надаються в автоматичному режимі програмними засобами інформаційно-комунікаційних систем, без додаткового опрацювання суб'єктами надання електронних публічних послуг у режимі реального часу або з відкладеною умовою на підставі заяв (звернень, запитів) суб'єктів звернення, поданих в електронній формі з використанням засобів Єдиного державного веб-порталу електронних послуг, визначає Порядок надання електронних публічних послуг в автоматичному режимі, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2022 року № 868.

На основі системного аналізу законодавства про адміністративну процедуру та Закону 8 принципів адміністративної процедури унормовано Законом, а саме: верховенство права, у тому числі законності та юридичної

визначеності; рівність перед законом; безсторонність (неупередженість) адміністративного органу; відкритість; своєчасність і розумний строк; ефективність; презумпція правомірності дій та вимог особи; офіційність; 2 принципи, а саме: добросовісність і розсудливість; пропорційність - потребують застосування відповідно до Закону України «Про адміністративну процедуру» та 3 принципи, а саме: обґрунтованість; гарантування права особи на участь в адміністративному провадженні; гарантування ефективних засобів правового захисту - потребують адаптації для врахування особливостей надання публічних (електронних публічних послуг).

Разом з тим, 01 січня 2022 року набрав чинності Закон України «Про електронні комунікації», який визначає правові та організаційні основи державної політики у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, а також права, обов'язки та відповідальність фізичних і юридичних осіб, які беруть участь у відповідній діяльності або користуються електронними комунікаційними послугами.

Дія цього Закону поширюється на відносини у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра щодо надання та отримання електронних комунікаційних послуг, постачання та доступу до електронних комунікаційних мереж, забезпечення конкуренції на ринках електронних комунікацій, а також щодо користування радіочастотним спектром, ресурсами нумерації та захисту прав користувачів послуг (стаття 1 Закону).

Водночас, положеннями Закону України «Про електронні комунікації» змінено понятійний апарат у частині використання слів «інформаційно-телекомунікаційна система», а Закон України «Про телекомунікації» визнано таким, що втратив чинність.

Також зазначаємо, що Закон України «Про адміністративні послуги» оперує терміном «Єдиний державний вебпортал електронних послуг».

Відтак Закон потребує узгодження термінології у частині використання слів «інформаційно-телекомунікаційна система» шляхом заміни словами «інформаційно-комунікаційна система» та слів «Єдиний державний веб-портал електронних послуг» – «Єдиний державний вебпортал електронних послуг» словами відповідно.

Враховуючи викладете та врегульовані законодавством особливості надання публічних (електронних публічних) послуг, потребує унормування питання розгляду і вирішення адміністративних справ у сфері надання публічних (електронних публічних) послуг та узгодження термінології законодавства шляхом внесення змін до Закону.

3. Основні положення проекту акта

Проект Закону розроблений з метою унормування питання розгляду і вирішення адміністративних справ у сфері надання публічних (електронних публічних) послуг та узгодження термінології законодавства.

Так, проектом Закону пропонується внести зміни до Закону, а саме:

унормувати особливості розгляду і вирішення адміністративних справ у сфері надання публічних (електронних публічних) послуг;

узгодити термінологію Закону у частині використання слів «інформаційно-телекомунікаційна система» шляхом заміни словами «інформаційно-комунікаційна система» та слів «Єдиний державний веб-портал електронних послуг» шляхом заміни відповідно словами «Єдиний державний вебпортал електронних послуг».

4. Правові аспекти

Правовідносини у зазначеній сфері регулюються законами України «Про публічні (електронні публічні) послуги», «Про адміністративні послуги», «Про адміністративну процедуру», «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги», «Про електронні комунікації», «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Прийняття проекту Закону не потребує додаткових видатків з Державного бюджету України.

6. Прогноз наслідків прийняття законопроекту

Проект акта потребує проведення громадського обговорення відповідно до вимог Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, які впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації, стосуються інших ризиків та обмежень, які можуть вплинути під час реалізації проекту акта.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводились.

Проект акта містить положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

8. Прогноз результатів

Реалізація акта не матиме вплив на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; ринок праці, рівень зайнятості населення, громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп, екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами.

Прийняття проекту акта матиме вплив на такі заінтересовані сторони:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Громадяни	Позитивний	Прийняття проекту Закону забезпечить унормування питання розгляду і вирішення адміністративних справ у сфері надання публічних (електронних публічних) послуг та узгодження термінології законодавства.
Держава	Позитивний	Прийняття проекту Закону забезпечить унормування питання розгляду і вирішення адміністративних справ у сфері надання публічних (електронних публічних) послуг та узгодження термінології законодавства.

**Заступник Міністра цифрової
трансформації України з питань
європейської інтеграції**

Олександр БОРНЯКОВ

_____ 2026 р.